

De engel van Beaufort

Eerste druk, juni 2012

© 2012 Fil Marbo

Fotografie: Ben van Os

ISBN: 978-90-484-2458-0

NUR: 340

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer

www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Fil Marbo

*De engel
van Beaufort*

I.

Het is druk op de parkeerplaats. Herfstvakantie. Hij parkeert zijn auto netjes naast een camper, sluit het portier af – voelt nog even of het wel echt op slot zit – en merkt dan dat het behoorlijk is gaan waaien. Tussen de vele auto's, bussen en campers ligt het bezaaid met bladeren, papiertjes en plastic. Even huivert hij in zijn jack, zet de kraag op en loopt dan in de richting van het wegrestaurant.

Het gebouw ligt wat hoger dan het omliggende terrein, zodat je met een brede trap van gewassen grindtegels opstijgt naar de ingang. Links is een winkel met tijdschriften, souvenirs, snoepgoed en speelgoed. Zal hij een seksboekje kopen? Nee, maar niet. Geen plastic tas bij zich om het in te verstoppert. Rechts is het snelbuffet en het cafégedeelte. Het is er propvol. Een buslading bejaarden kwettert opgewonden aan gereserveerde tafels, enkele opgeschoten kinderen stuiven voorbij en het weinige personeel maakt de indruk meer doelloos rond te lopen dan daadwerkelijk te serveren. Een plaatsje aan het raam kan hij vergeten. En hij had nog wel zo graag zijn auto in de gaten willen houden. Geen nieuwe weliswaar, maar nog niet helemaal afbetaald, vandaar. Trouwens, de camper onttrekt de kleine Japanner geheel aan het gezicht. Nou ja, er zal wel niets mee gebeuren.

Geen tafeltje vrij. Dan maar aanschuiven. Als hij ergens een hekel aan heeft, is het wel met vreemden aan een tafeltje te moeten zitten. Hij weet nooit of hij moet praten, uit beleefdheid, of gewoon voor zich uit staren. Het eerste gaat hem niet goed af, het tweede beschouwt hij als ongeleefd.

Wie kiest er ook uitgerekend de zaterdag van de herfstvakantie om naar de Ardennen te rijden? Maar ja, hij heeft voor een week betaald en een dag opgeven vindt hij zonde.

‘Is deze plaats nog vrij juffrouw?’

‘Jazeker.’

Het meisje neemt haar schoudertas van de stoel en hangt hem aan haar eigen zitplaats.

Niet onknap, fris snoetje, denkt hij bij zichzelf. Zijn polstasje laat hij op zijn knieën zakken. Hij weet nooit waar hij dat rotting moet

laten. Eigenlijk vindt hij het maar verwijfd staan, zo'n tasje, maar het is wel gemakkelijk voor je papieren.

'Mag ik me even voorstellen, Van der Voort.'

Meteen beseft hij hoe afschuwelijk formeel en burgerlijk dat klinkt. Bij elke eerste kennismaking aarzelt hij; zal hij zich modern, vlot voordoen en alleen zijn voornaam noemen, of zich op de vlakke houden? Meestal rolt er de achternaam uit, een overblijfsel uit een opvoeding-met-twee-woorden en onvrijwillige zondagse kerkbezoeken.

'Aangenaam.'

Het klinkt net iets te gearticuleerd om spontaan te zijn. Zweefde er heel even een ironisch lachje om haar lippen? Geen kans om te controleren, ze heeft zich weer van hem af en tot haar tafelenote gewend.

Hij begint het warm te krijgen. Het vinden van een plaats was belangrijker dan het aan een kapstok hangen van zijn jas. Omslachtig staat hij op, waarbij zijn tasje op de grond valt. Natuurlijk, dat gebeurt hem altijd. Hij raapt het op, zijn knieën knakken luidruchtig, en legt het op de rand van de tafel. De jas over de leuning van zijn stoel.

'Juffrouw.'

Zoals altijd mislukt de eerste poging, de serveerster merkt hem niet op. In films lukt het de held altijd, maar ja, hij is geen acteur, laat staan een held. Hij is geen persoonlijkheid, eerder een onpersoonlijkheid, onopvallend, de gewone man. Gewoon, dat is nou net wat hem al maanden bezighoudt, té gewoon.

Alles is gewoon; zijn werk, zijn huwelijk, zijn leven. Ach, nuchter beschouwd valt het allemaal nogal mee, maar dat is wéér zo'n woord: nuchter. Hij heeft een hekel aan zichzelf, aan zijn leven.

Spleen, Weltschmerz. Woorden uit boeken uit zijn studententijd, toen hij nog gedichten schreef.

'Juffrouw.'

'Momentje alstublieft.'

Natuurlijk heeft hij een momentje, hij heeft altijd een momentje. Gewoon fatsoen. Het is sterker dan hij. Het witte schortje komt eindelijk zijn kant uit.

'Een thee en een broodje ham, graag.'

Thee, geen koffie. Even kijkt hij met een blik waarin iets triomfan-

telijks schuilt in de richting van zijn buurvrouw. Had je niet gedacht hè? Toch iets wat die saaie Piet onderscheidt van het gepeupel, denkt hij een beetje kwaadaardig. De waarheid is dat hij geen koffie lust. Al jaren, na zijn maagbloeding, mag hij het spul ook niet meer hebben trouwens.

Het verpakte broodje smaakt naar spons. Hè, waar laat hij dat theezakje nou? Nooit doen ze er een apart schoteltje bij.

‘Juffrouw, zou u de asbak even willen aangeven?’

Zijn buurvrouw knikt, haast automatisch.

‘In een asbak hoort as,’ zei zijn vader altijd. Eigenlijk had de man gelijk. Waarom geven ze er ook geen schoteltje bij? Hij betrapt zich erop, dat hij zich steeds vaker ergert aan dergelijke kleinigheden. Zoals die ponskaarten waar je je handtekening niet fatsoenlijk op kunt zetten, door al die gaatjes. Of moderne verpakkingen, die hij nooit goed open krijgt. Hij voelt zich een oude zeur.

De thee is niet echt heet en het broodje plakt aan zijn verhemelte. Hij spoelt het vlug weg.

Het gesprek tussen zijn buurvrouw en haar vriendin stekt even. Ze kijkt zijn kant op. Moet hij nu wat zeggen of onverschillig voor zich uit blijven kijken?

‘Gaat u ook op vakantie?’

‘Nee, een studiereis,’ zegt ze glimlachend. Ze ziet er leuk uit, jong. Een smal neusje en halflang blond haar. En een mooie mond. Ligt er iets van spot in haar glimlach?

‘O, dus u studeert?’

Ja, nogal logisch, bedenkt hij. Waarom stel je van die overbodige vragen?

‘Ja, in Tilburg.’

‘Zozo, welke richting?’

‘Aardrijkskunde.’

‘Aardrijkskunde, jaja. Dat lijkt me wel interessant.’

Wat had hij daar vroeger de schurft aan! Hij herinnert zich een totaal verprutst mondeling op zijn examen mulo. Rotvak. Toch had hij het op de havo gekozen. Het was of aardrijkskunde of geschiedenis. Dan toch maar aardrijkskunde.

‘En u?’

‘Pardon?’

‘En u, gaat u op vakantie?’

‘Ja, even een weekje ertussenuit.’

‘Verstandig.’

Dat had zijn dokter ook gezegd.

‘Meneer Van der Voort, het is het verstandigste om er eens een tijdje tussenuit te gaan. Energie bijtanken.’

Hij had natuurlijk gelijk, hij voelde zich al een hele tijd leeg, futloos. Hij had nergens zin meer in, zelfs zijn leerlingen, met wie hij normaal gesproken toch goed kon opschieten, interesseerden hem niet meer. De raad van zijn huisdokter, hoe goed bedoeld ook, stond hem enigszins tegen. Hoe moest hij zoiets regelen?

En toch zit hij nu hier, in dit wegrestaurant tussen tientallen vakantiegingers en een groep studenten op studiereis. Hij kijkt zijn buurvrouw aan. Ze kijkt onbevangen terug en er ligt geen enkele spot in haar blik, merkt hij tot zijn opluchting op. Hij weet niet goed meer wat hij moet zeggen. Dat heeft hij altijd tegenover vrouwen. Bij mannen is dat anders, dan zijn er auto's, voetbaluitslagen en ... vrouwen om over te praten. Hij doet dan trouwens meer met de anderen mee dan dat hij de spil van het gesprek vormt. Oké, af en toe een geestige opmerking, een woordspeling meestal. Zijn vak komt dan om de hoek kijken. De anderen vinden hem origineel, een goede feestvierder.

‘Mollerinstituut, vertrekken!’

Een man met een ringbaard loopt vrolijk langs de tafeltjes met studenten en wijst naar buiten, naar de bus. Hij draagt een ribbroek en een coltrui. Een van die moderne docenten die tussen zijn studenten staat. Een begeleider. Niets voor hem, dat informele. Zijn reserve naar anderen, ook naar leerlingen, verhindert hem trouwens een dergelijke opstelling. De ringbaard is hem desondanks sympathiek, hij speelt geen rol zoals hij, maar komt gewoon over als de joviale jonge vent die hij hoogstwaarschijnlijk is. Even voelt hij iets van jaloezie. In zijn studententijd waren er ook van die docenten geweest. Zo had hij ook willen worden, willen zijn. Het Mollerinstituut, een deel van zijn verleden. Toen hij er studeerde, was het nog een experimentele leraren-

opleiding, gehuisvest in semipermanente gebouwtjes. Hij studeerde Engels en Nederlands. Een compleet andere wereld leerde hij kennen, na de havo. Er werd aan cabaret gedaan, er werd gediscussieerd, gerookt en gedronken (ook op school). Een mooie tijd, alweer twintig jaar geleden nu.

Zijn buurvrouw is opgestaan. Spijkerrok, vlotte trui. Haar benen zitten in hoge, bruine laarzen met een klein hakje. Ze is slank, met kleine stevige borstjes, merkt hij op.

‘Nou, misschien tot ziens dan maar,’ zegt ze, terwijl ze haar tas over haar schouder hangt.

‘Zou u denken? Dat zou wel heel erg toevallig zijn,’ antwoordt hij nuchter.

‘Je kunt nooit weten in het leven,’ zegt ze, ‘en trouwens, toeval bestaat niet.’

‘Eh ...’ Terwijl hij half overeind komt, zoekt hij naar iets gevats om te zeggen.

‘Veel succes met uw studie.’

Ze steekt een hand op terwijl ze richting uitgang verdwijnt, omringd door medestudenten.

Zijn studententijd. Hij kijkt er met gemengde gevoelens op terug. Op het Moller voelde hij zich redelijk thuis, hoewel de meeste van zijn medestudenten aanzienlijk slimmer waren dan hij, vond hij. Hij hoorde er nooit echt bij in zijn herinnering. De meeste studenten zaten op kamers of hadden met een aantal een oud huis gehuurd. Hij woonde bij zijn ouders en reisde elke dag met de trein heen en weer. Het studentenleven in Tilburg kende hij dan ook amper. Er waren wel eens feestjes, maar hij moest altijd met de laatste trein terug. Doorgaan tot in de vroege uurtjes was er dus nooit bij. Toch was het een mooie tijd, je ging de wereld veranderen, je zou wel eens een frisse wind laten waaien door de muffige onderwijsgangen en de klaslokalen vol oude landkaarten en plastic skeletten. Die illusie was echter langzaam door gebrek aan hecht doortimmerde ideeën ten onder gegaan. In het begin, vlak na zijn afstuderen, had hij vol enthousiasme nieuwe dingen uitgeprobeerd. Maar op de school waar hij les gaf, was hij de jongste en zijn ideeën werden wel aangehoord, maar nooit breed ge-

dragen, laat staan uitgevoerd. Langzaam had hij zich gevoegd naar het onderwijsmodel dat zo al jaren op school bestond. En was hij steeds verder af komen te staan van wat hij ooit voor ogen had gehad. Wat dat dan ooit precies was geweest, kon hij zich niet eens meer herinneren.

En nu ... het restje thee in zijn niet al te schone glas is koud geworden. Hij staat op, doet zijn jas aan, pakt zijn polstasje en loopt richting kassa.

Vlak voordat hij naar buiten stapt, bedenkt hij zich. Een tijdschrift, hij wil toch een tijdschrift kopen. Voor als hij zich in de caravan zal zitten vervelen. Terwijl hij een autoblad doorbladert, dwaalt zijn blik stiekem naar de seksboekjes. Aan de kassa rekent hij een *Auto, Motor und Sport* en een *Seventeen* af. Hij vraagt met een rood hoofd om een plastic tasje.